

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
SECȚIA PENTRU PROCURORI

HOTĂRÂREA nr. 502

din 26 august 2014

Prin Raportul nr. 2098/IJ/527/DIP/17705/ST/2014, Inspecția Judiciară a înaintat Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor efectuate privind aspectele de practică a parchetelor în ceea ce privește înregistrarea dosarelor penale în care instanțele de judecată au pronunțat soluții definitive de achitare în temeiul dispozițiilor art. 10 lit. c din vechiul Cod de procedură penală.

Analizând raportul Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Secția pentru procurori reține următoarele:

Prin Ordinul inspectorului-șef al Inspecției Judiciare nr. 34/16.05.2014, s-a dispus efectuarea unui control tematic având ca obiect verificarea aspectelor de practică a parchetelor în ceea ce privește înregistrarea dosarelor penale în care instanțele de judecată au pronunțat soluții definitive de achitare în temeiul dispozițiilor art. 10 lit. c din vechiul Cod de procedură penală.

Controlul a fost efectuat de inspectorii judiciari

Au fost solicitate date statistice cu privire la achitățile în temeiul menționat de la toate parchetele din țară, precum și referate centralizate pe curți de apel, de la toate

parchetele, care au evidențiat activitatea acestora și modalitatea în care s-a acționat, atât de către instanțe, cât și de către parchete, după rămânerea definitivă a hotărârilor de achitare.

La efectuarea controlului au fost avute în vedere Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară, aprobat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 1027/15.11.2012, dispozițiile înscrise în Regulamentul de ordine interioară a parchetelor, ordinele emise de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și dispozițiile înscrise în Codul de procedură penală.

S-a reținut că la nivelul Ministerului Public, în perioada anilor 2011 – 2013, a fost înregistrat un număr total de 473 inculpați achitați definitiv în temeiul dispozițiilor art. 10 lit. c din vechiul Cod de procedură penală, respectiv fapta nu fost săvârșită de inculpat.

Controlul a vizat toate unitățile de parchet din țară unde au fost înregistrate soluții definitive de achitare dispuse în perioada menționată anterior, în temeiul dispozițiilor art. 10 lit. c din vechiul Cod de procedură penală.

Verificarea practicii parchetelor cu privire la înregistrarea dosarelor penale, în care instanțele de judecată au pronunțat soluții definitive de achitare în temeiul art. 10 litera c din vechiul Cod de procedură penală, a evidențiat următoarele situații:

Instanțele de judecată, după rămânerea definitivă a hotărârilor de achitare, nu au sesizat parchetele în vederea identificării autorilor faptelor, situație care este valabilă pentru toate unitățile de parchet a căror practică a fost verificată.

Parchetele, după rămânerea definitivă a hotărârilor de achitare, au procedat diferențiat, de la caz la caz, după cum urmează:

1. S-a apreciat că nu este cazul să se continue cercetările pentru identificarea autorilor, având în vedere interpretarea diferită dată materialului probator de către instanțele de judecată.

Astfel de situații au fost întâlnite la:

- Parchetul de pe lângă Tribunalul București și unitățile subordonate;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași și unitățile subordonate;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Giurgiu și unitățile subordonate;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov şi unităţile subordonate, Parchetul de pe lângă Tribunalul de Minori Braşov, Parchetul de pe lângă Tribunalul Covasna şi unităţile subordonate;

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea şi unităţile subordonate;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpeni;

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanţa şi unităţile subordonate;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj-Napoca, Parchetul de pe lângă Judecătoria Vişeu de Sus;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Iaşi, Parchetul de pe lângă Judecătoria Iaşi;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău, Parchetul de pe lângă Judecătoria Găieşti, Parchetul de pe lângă Tribunalul Prahova, Parchetul de pe lângă Judecătoria Mizil, Parchetul de pe lângă Judecătoria Vălenii de Munte;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Mureş;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad, Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraş Sebeş.

2. Nu a fost necesară identificarea autorilor deoarece instanţele au reţinut exclusiv participaţia şi vinovăţia coinculpăţilor trimişi în judecată alături de cei achitaţi şi au pronunţat condamnarea acestora.

Astfel de situaţii au fost întâlnite la:

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 Bucureşti, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 Bucureşti, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 6 Bucureşti, Parchetul de pe lângă Judecătoria Roşiorii de Vede;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov;

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea şi unităţile din subordine;

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava şi unităţile din subordine;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Brezoi;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Alba, Parchetul de pe lângă Judecătoria Deva, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sibiu, Parchetul de pe lângă Judecătoria Mediaş;

- Direcţia Naţională Anticorupţie;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Onești, Parchetul de pe lângă Judecătoria Roman;

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați și unitățile din subordine;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Vaslui, Parchetul de pe lângă Judecătoria Pașcani;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Mureș, Parchetul de pe lângă Tribunalul Harghita, Parchetul de pe lângă Judecătoria Reghin;

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș Sebeș.

3. Nu a fost necesară înregistrarea altui dosar în vederea identificării autorilor, după pronunțarea soluției de achitare, deoarece prin rechizitoriul prin care s-a dispus trimiterea în judecată a unui inculpat s-a dispus și disjungerea cauzei, formându-se dosar nou în vederea identificării și a celorlalți autori.

Astfel de situații au fost întâlnite la:

-Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București; Parchetul de pe lângă Judecătoria Aiud; Parchetul de pe lângă Judecătoria Bârlad.

4. După rămânerea definitivă a hotărârii de achitare, parchetul s-a sesizat din oficiu în vederea identificării autorilor.

În acest sens au procedat:

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București, Parchetul de pe lângă Tribunalul Teleorman;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov;

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava și unitățile din subordine;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Pitești;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Moinești, Parchetul de pe lângă Judecătoria Piatra Neamț, Parchetul de pe lângă Judecătoria Bicăz;

- Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Serviciul Teritorial Oradea și Biroul Teritorial Maramureș;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Filiași, Parchetul de pe lângă Judecătoria Tg. Jiu, Parchetul de pe lângă Judecătoria Motru, Parchetul de pe lângă Judecătoria Strehaia, Parchetul de pe lângă Judecătoria Vânju Mare, Parchetul de pe lângă Judecătoria Caracal;

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați și unitățile din subordine;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș și unitățile din subordine;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Zalău;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Iași;

- Parchetul de Tribunalul Dâmbovița și unitățile subordonate, Parchetul de pe lângă Judecătoria Ploiești, Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpina;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Timiș.

5. După rămânerea definitivă a hotărârii de achitare, parchetul nu s-a sesizat din oficiu în vederea identificării autorilor, întrucât soluțiile de achitare au fost motivate conform principiului „in dubio pro reo”.

Astfel de situații au fost întâlnite la:

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Hunedoara, Parchetul de pe lângă Judecătoria Petroșani, Parchetul de pe lângă Tribunalul Sibiu;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Constanța, Parchetul de pe lângă Judecătoria Medgidia, Parchetul de pe lângă Tribunalul Constanța;

- Parchetul de pe lângă Târgu Lăpuș;

- Parchet de pe lângă Tribunalul Arad.

6. După rămânerea definitivă a hotărârii de achitare, parchetul nu s-a sesizat din oficiu în vederea identificării autorilor, însă o astfel de sesizare a avut loc cu prilejul desfășurării prezentelor verificări.

Astfel de situații au fost întâlnite la:

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Deva;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj-Napoca, Parchetul de pe lângă Judecătoria Turda.

7. După rămânerea definitivă a hotărârii de achitare, parchetul nu s-a sesizat din oficiu în vederea identificării autorilor, întrucât ulterior părțile civile au formulat plângere împotriva autorului faptei, identificat în urma cercetării judecătorești

În acest sens a procedat Parchetul de pe lângă Judecătoria Sibiu.

8. După rămânerea definitivă a hotărârii de achitare, parchetul nu s-a sesizat din oficiu în vederea identificării autorilor, raportat la procedura plângerii prealabile și conduita procesuală a părții vătămate în cadrul procesului penal, care a susținut că autorul faptei este persoana trimisă în judecată și nu o altă persoană.

Astfel de situații au fost întâlnite la Parchetul de pe lângă Judecătoria Mediaș și Parchetul de pe lângă Judecătoria Pașcani.

9. După rămânerea definitivă a hotărârii de achitare, parchetul nu s-a sesizat din oficiu în vederea identificării autorilor, întrucât se împlinise termenul de prescripție a răspunderii penale.

Astfel de situații au fost întâlnite la Parchetul de pe lângă Judecătoria Huedin și Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj-Napoca.

10. După rămânerea definitivă a hotărârii de achitare, parchetul nu s-a sesizat din oficiu în vederea identificării autorilor.

Astfel de situații au fost întâlnite la:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești și unitățile subordonate, cu excepția Parchetului de pe lângă Judecătoria Pitești și Parchetului de pe lângă Judecătoria Brezoi;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Alba Iulia;

- Direcția Națională Anticorupție;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Bacău, Parchetul de pe lângă Judecătoria Bacău, Parchetul de pe lângă Judecătoria Piatra Neamț, Parchetul de pe lângă Judecătoria Bicăz;

- Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași, Parchetul de pe lângă Judecătoria Hârlău, Parchetul de pe lângă Tribunalul Vaslui ;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Reghin, Parchetul de pe lângă Judecătoria Luduș, Parchetul de pe lângă Judecătoria Miercurea Ciuc, Parchetul de pe lângă Judecătoria Odorheiu Secuiesc, Parchetul de pe lângă Tribunalul Harghita;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Moldova Nouă.

Secția reține că aceste situații diferite ivite în practica parchetelor au fost generate de lipsa unor reglementări cu privire la modul în care trebuie procedat în cazurile în care în care instanțele de judecată au pronunțat soluții definitive de achitare în temeiul art. 10 litera c) din vechiul Cod de procedură penală.

Cazul de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale prevăzut de art. 10 litera c) din vechiul Cod de procedură penală, respectiv fapta nu a fost săvârșită de învinuit sau inculpat, nu a mai fost preluat în această formă de dispozițiile Noului Cod de procedură penală.

Cu toate acestea, având în vedere noile dispoziții ale Codului de procedură penală, referitoare la cazurile care împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale și exercitarea acțiunii penale, în continuare, în practică se pot ivi situații în care instanța să aprecieze că nu persoana trimisă în judecată este autorul infracțiunii.

Prin urmare Secția apreciază că, în asemenea cazuri, pentru respectarea principiului aflării adevărului, potrivit căruia „organele judiciare au obligația de a asigura, pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului sau inculpatului”, se impune reglementarea modului în care parchetele trebuie să procedeze cu privire la înregistrarea cauzelor în care instanțele de judecată, prin hotărâri judecătorești definitive, vor aprecia că nu persoana trimisă în judecată a săvârșit infracțiunea.

O atare situație se impune a fi reglementată, exceptând cazurile în care instanțele de judecată, așa cum s-a constatat în urma verificărilor efectuate, au stabilit participația și vinovăția exclusive ale coînculpaților trimiși în judecată și au pronunțat condamnarea acestora, încă din faza de urmărire penală cauza a fost disjunsă, formându-se un nou dosar în vederea identificării și a celorlalți autori sau s-a împlinit termenul de prescripție al răspunderii penale.

Având în vedere cele expuse Secția pentru procurori apreciază că se impune sesizarea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, raportat la atribuțiile Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în ceea ce privește modul de aplicare a legii în domeniile de competența Ministerului Public, în special cazurile de aplicare greșită sau neunitară a unor dispoziții legale, în

vederea reglementării modului în care parchetele trebuie să procedeze cu privire la înregistrarea cauzelor în care instanțele de judecată, prin hotărâri judecătorești definitive, vor aprecia că nu persoana trimisă în judecată a săvârșit infracțiunea.

Pentru cele de mai sus, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii va dispune aprobarea Raportului Inspecției Judiciare nr. 2079/IJ/527/DIP/1154/2014 având ca obiect “verificarea aspectelor de practică a parchetelor în ceea ce privește înregistrarea dosarelor penale în care instanțele de judecată au pronunțat soluții definitive de achitare în temeiul dispozițiilor art. 10 lit. c din vechiul Cod de procedură penală”.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 75 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

SECȚIA PENTRU PROCURORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1- Aprobă Raportul Inspecției Judiciare nr. 2079/IJ/527/DIP/ 1154/2014 având ca obiect “verificarea aspectelor de practică a parchetelor în ceea ce privește înregistrarea dosarelor penale în care instanțele de judecată au pronunțat soluții definitive de achitare în temeiul dispozițiilor art. 10 lit. c din vechiul Cod de procedură penală”.

Art.2 - Aprobă măsura sesizării procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, raportat la atribuțiile Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în ceea ce privește modul de aplicare a legii în domeniile de competența Ministerului Public, în special cazurile de aplicare greșită sau neunitară a unor dispoziții legale, în vederea reglementării modului în care parchetele trebuie să procedeze cu privire la înregistrarea cauzelor în care instanțele de judecată, prin hotărâri judecătorești definitive, vor aprecia că nu persoana trimisă în judecată a săvârșit infracțiunea.

Art.3 - Prezenta Hotărâre nr.502/26.08.2014 a Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Inspecției Judiciare, în vederea luării măsurilor legale.

Data în București, la data de 26 august 2014

Vicepreședinte,

Procuror Gheorghe MUSCALU

